

იმეტი

1990

საბჭოთაო

27

დაკავშირებული

№155 (10392)

ფასი 8 კაპ.

საბჭოთაო დიპლომატიის 1990 წლის 1 მარტიდან

საგარეო დიპლომატიის - პოლიტიკური საბჭო

უფრო ახლოს მოგზავრობენ

პედაგოგიკური პრესაში ხშირად
ესმის კითხვა: „რისთვის ვმუშაობთ
ჩვენ პედაგოგები?“, რა
არის აღმზრდელობითი მუშაობა
აქვითი წარმატების კრიტერიუმი?!

აღმზრდელთა მიზანია დაეხმოს
სწავლის მოზარდებსა და ბავშვებს
სიკეთისა და ადამიანობის და-
საყრდენად. სკოლის პრაქტიკა-
ში გვხვდება ბევრი ენერჯული,
ინიციატიული, სწავლაში წარმა-
ტებითი მოზარდი, მაგრამ პედა-
გოგის ამოცანა კი მდგომარეობს
იმში, რომ სწორად განსაზღვროს,
დააზუსტოს აქტიურობის, ინ-
იციატივისა და წარმატებითი
სწავლის მოტივები, უფრო სწო-
რად, რისთვისაა ადამიანი აქტი-
ური? ხომ შეიძლება განვსაზღვ-
როთ მისი აქტიური ქცევა და
ეგოისტური მიზნები, კარგობის,
ხამოქალაქი, დანაშაულიც კი.

მოზარდი შეიძლება, როგორც
აღვნიშნეთ, იყოს სწავლის ფრია-
დოსანი, დამკვირვებელი, დავალების
შემსრულებელი, საზოგადოებრი-
ვი მუშაობის აქტივისტი. მიუხე-
დავად ამისა, აღმზრდელს უფლ-
დება არა აქვს იყოს დამშვიდებ-
ული, სანამ მისთვის გასაგებია
არაა პასუხი: რისთვისაა ეს
დაკვირვება, ფრიაღვ სწავლა, აქ-
ტიურობა?

პედაგოგიკურ-პედაგოგიკისთვის,
რომლებიც სწავლობდნენ მოსწა-
ვლეთა მოქმედების აქტიურობას,

აღმოჩნდა მოულოდნელი: ეგოი-
სტური „მოზარდები თავიანთთვის“
გამოვლინდნენ ძალიან ბევრი
რადიკალიზაციით აქტივისტთა შორის.
ერთხანა არიან მეთაურობის მოყ-
ვარულნი, მეორენი უპირატესო-
ბას მასწავლებელთა შექცევას
ანიჭებენ. დანარჩენებისათვის—
მნიშვნელოვანია, რაც არ
უნდა დაუქდეთ გამოყენებულ კოლე-
ქტივებს.

წამყვანი მოტივების ფსიქო-
ლოგიური განსაზღვრა საკმაოდ
რთული პრობლემაა. უხელმძღ-
ვანლო მოზარდთა სურვილებს,
მისწრაფებებსა და ინტერესებს
ესე იგი აქტიური ზემოქმედება
მოუახდინოთ მათს სულიერ
სამყაროზე, გაცილებით უფრო
ძნელია, ვიდრე ვუხელმძღვანე-
ლოთ მოზარდთა და ბავშვთა გა-
რკვეულ ქცევებს. აღზრდის
სტრატეგია სწორედ მდგომარე-
ობის ადამიანის სულიერი სამყა-
რის ფორმირებაში.

ცნობილი რუსი ნეცნერის ი.
მეჩნიკოვის აღმზრდელი ვ. კონ-
ცესკია წერდა ა. ჩეხოვის: „მე
45 წლის ვარ, ჩემი ცხოვრება
არ იყო იოლი, მე კი ბედნიერი
ვარ, რადგან არასოდეს ვაჩრ-
ვედი ცხოვრების აზრს და ყოვე-

ლთვის ვაპოვებდი, რომ სანამ
არის სიყვარული ვისთვისაც,—
ცხოვრება ღირს და ღრმად ვარ
დამწყენებული — ადამიანებისა-
დში სწორედ ინტენსიური საყ-
ვარული მამოვს მხოლოდ ბედ-
ნიერებას, რომელსაც ვერაფერ
და ვერაფერი წამართმევს“.

ადამიანი ადამიანობის აღ-
ზრდა შეუძლებელია მტკიცედ
ორგანიზებული, მიზანწარაგული
კოლექტივის გარეშე. კოლექტივი
წარმოადგენს პედაგოგიკის ძირი-
თად ცენტრს, მისი შექმნა და
წარმოთვა წარმოადგენს თითო-
ეული აღმზრდელის უმთავრეს
საზრუნავს, სააღმზრდელო დონე-
ისთვისაა წარმატებული რეა-
ლიზაციის წინაპირობა.

ღღეს სასკოლო ცხოვრებაში
ხშირად გვხვდება სიტყვა-
თა შენეარობები: „ჩვენ-
ნი კოლექტივი დაარსებულია“,
თითქოს მდებარე ფოლადი იყოს
ცივიც და ცხელიც. კოლექტივი
არ შეიძლება იყოს დაარსებული
ან დაქუცმაცებული, „არაა“
ან „ცუდი“ იგი მხოლოდ ერთი-
ანი უნდა იყოს, არ, რა არის
მისი განსაკუთრებული და აქტი-
ურობის თვისება.

კოლექტივი მოზარდები და

ბავშვები შრომობენ და სწავლ-
ობენ საერთო საქმისათვის. ეს
მიახ თვისებაა.

ერთეული მოზარდებისა და
ბავშვებისადმი კოლექტივი არ
შეიძლება იყოს ცუდი დამოკიდე-
ბულებაში, რადგან მისი არსებო-
ბის აზრი თითოეული ბავშვის
სიკეთე და კეთილდღეობაა.
შეგარამ ბავშვთა კოლექტივი
მომსოვნიცა-მისი ცხოვრების
ბრსი მდგომარეობის მოზარდისა-
თვის საქმეების ორგანიზაციაში
მათი პიროვნული თვისებების
ჩამოყალიბებაში. ყველა ეს
თვისება არ აღმოცენდება მოზა-
რდებში ან მოზარდობაში ერთ-
ბაშად, მაგრამ რაც უფრო ჩქარა
წარმოჩინდებიან ისინი, შეგვიძ-
ლია ვთქვათ, რომ უკვე კოლ-
ექტივი დაიბადა, ხოლო მისი
დაბადებით აღმზრდელს ექნება
საუკეთესო „საგარეო“ დარბა-
ზი“, სხვადასხვა ადამიანთა
ადამიანური თვისებების აღზრდა,
მისი შედეგში სრულყოფა—
განვითარება. დიდი ილიას იდე-
ებიც მოზარდში „ხუნი-სასიათის
წყურთხაში“ მდგომარეობს.

განსხვავდეს, რომ სკოლის
სააღმზრდელო მუშაობის მთავარ
ღერძს სასკოლო კოლექტივი-
ბი წარმოადგენენ და პედაგოგი-
ური კოლექტივის ყურადღების
ცენტრში მოსწავლეთა კოლექტი-
ვები უნდა იდგინდნ.

ბ. ლურჯაბია.

ჩვენთვის ძვირფასია
საქართველოს
ძიძაძალი
თაილისი. მარამ კოსტაშას
ქანა № 67,
საპარტიულს ტელევიზიისა
და რადიო მაუწყებლობის
კომიტეტი, „მთავის“ რედა-
ქციას.
ახალი საბჭოთა „ოქივის“
რედაქტორს,
უფროდის რაიონის ინჟინრის
ჩაის აგროსამრეწველო კომბინა-
ტის კოლექტივი დიდ შემოფარ-
დას გამოთქვამენ საქართველოში
შექმნილი დამატებითი ვითარების
გამო, რაც ერს ააბედისწერო
შედეგებით ემუქრება.

საქართველოში ერთვულ ქა-
ლებს შორის უთანხმოება შეიძ-
ლება აწყობდეს მხოლოდ ქარ-
თველი ერის მტერს. ამიტომ მო-
ეთხოვთ მშვიდობიანად მოგვარ-
დეთ ერთმანეთს და დადგით შორის
ჩამოვარდნილი კონფლიქტები.

კომბინატის მშრომლები მხარს
ვუჭერთ საქართველოს მიერ გა-
კეთებულ არჩევანს, მის ერთვუ-
ლ პარლამენტს და მოვუწოდებთ
ყველა ძალეებს მის გარშემო შე-
პიირობებას.

გვჭერა, რომ რესპუბლიკის
ხელმძღვანელობა სწორ გზაზე
დაყენებს ყველას, ვისთვისაც
ძვირფასია საქართველოს ხვალე-
ნდელი დღე, მისი მომავალი.
ინჟინრის ჩაის აგროსამრეწველო
კომბინატის კოლექტივი.

მოქალაქეთა გულითმხმ

პრო მუშაკი შეიქმნას

მაგაქრებს ერთი არასასიამო-
ნო ტენდენცია. ადამიანები იოლ-
ად იმეტებენ ერთმანეთს ავი
სიტუაციისთვის, ლანძღვისთვის,
განქიქებისთვის, აგრესიულობისა
და დერადიკალიზაციის. ტონით კეთ-
ილი საქმეები არ გააყოფებია.
ღღემღღემ მოქმედებს სისტემის დო-
გებით იდეოლოგიური რეზულ მო-
ქალაქებში მტერს კი არ უნდა
ვხედავდეთ, არამედ დროის
ტრაგიკულ ნაყოფს. მსხვერპლს
და ვერაფერად მისი სულიერი

ხსენისთვის. საქართველო არ
უნდა დავაყენოთ მეგობრებო ბა-
რბადების საპირისპირო მხარე-
ზე. მას კონფრონტაციის დამან-
გრველი ტალღები უნდა ავარი-
დოთ. ჩვენ ყველანი უნდა გავა-
ერთიანოთ ერთმანეთს ინტერეს-
ებში. არაქვენ არ ხდის სადაოდ
იმას, რომ ისტორიულ საქმეს
აკეთებენ სხვადასხვა პოლიტიკ-
ური პარტიები. თუ გაერთიანებ-
ები, ისინი მოწამებრივ გზას

გადაინ თავისუფალი, დამოუკიდ-
ებელი საქართველოსაკენ. მაგრამ
მინდა იყოს მეტი ურთიერთგა-
ება, მეტი სწრაფვა ოფიციალურ
სტრუქტურებთან თანხმობის, კო-
ნსოლიდაციის მიღწევისათვის.

საქართველო კავშირის ხელისუფ-
ლებასთან მოდავე საქართველოს
წამდელიად არ სცალია შინაურ-
ული შუღლისათვის. მხოლოდ
ერთად ყოფნა, ერთ მუშაოდ
შეგვრა მოგვაპოვებინებს ნაწარ
თავისუფლებას.

ბ. პარნანი.

აუცილებელია თანხმობის მიღწევა

ჩვენს თვალში ურთულესი
პროცესები მიმდინარეობს. საქარ-
თველოს ხელისუფლებია სათავეში
მოვიდა ახალი პოლიტიკური ძა-
ლა, რომლის ერთვულ თვითშე-
გნებასა და პატრიოტულ ძალის-
ხმევაში დიდი და პატარა დარწ-
მუნებულია. ისიც ნათელია, თუ
რაოდენ მწვავე პრობლემების
გადაწყვეტა მოუწევს ახალ მთა-
ვრობას. სხვა შემთხვევებში უაქ-
ტიურობისაა ერთად შეუძლებელი
ყურადღების ცენტრში უნდა
მოექცეს განმანათლებლური, კუ-
ლტუროლოგიური მუშაობა,
რასაც უცილოდ უნდა მოყვეს
მოქალაქეთა პოლიტიკური შეგ-
ნებისა და კულტურული ორიენტ-
აციის დონე.

ცნობილი რუსი პოეტის ჩაადა-
ევისა არ იყოს, არ ეპარა სამ-
შობლოს სიყვარული მხოლოდ
დახუშული თვალებით. მოყუმუ-
ლი ბავშვებით და დახრილი თავ-
ით. უნდა ვაკეთოთ კონკრეტული
საქმეები. მიზინგური ეგზალტაცია-

იდან ჩვენი ენერჯია უნდა გად-
ავროს კონკრეტულ საქველმო-
ქმედო აქციებზე.

მისასაღმებელია ქრისტიანული
სულს აღორძინება. ათეულ
წლობით ურჯულოებაში ჩაძირ-
ული საზოგადოება თანდათან
ისევ უნდა ეზიაროს ქრისტიანულ
სიყვარულსა და სათნოებას. მაგ-
რამ არ შეიძლება შემოფარებო
გარეშე უცქირო ცდებს, როცა
თვითმიზნად იქცევა ურთიერთ-
დაპირისპირება, გათიშულობა, კო-
ნფრონტაცია. ეყოს საქართველოს
ის უხედურებანი, რაც კლასობრი-
ვი ბრძოლის დროში ბოღმე-
იურმა ტოტალიტარულმა რეჟი-
მმა მოუტანა. პირადი წყენის,
სიძულვილის დონეზე პოლიტიკ-
ური პაქრობა და თანხმობის
მიღწევა გამორიცხებულია. ეს
ღრმად უნდა გაითავისოს ყველ-
ამ ვისაც სამშობლოს ბედლი,
მისი კეთილდღეობა ადევნებს.

ბ. პარნანი.

ინფორმაცია

ო ა ვ ა ლ ე ბ ა — გ ა დ ა მ ე ტ ე ბ ი თ
მიმდინარე წელი დღეებსა
იოვლს. საზოგადოებრივი გეგ-
მისთვის მუშაობის აქტიურობის
შედეგებს. კოლხიდელმა მეტროპო-
ლიტმა (ფერმის გამგე სოცია-
ლისტური შრომის გმირი იმენია
ჯაბუა) მიუხედავად რიგი სიძვე-
ლებისა დადებითად გადაწყვი-
ტეს მეტროპოლიტის პროდუქ-
ტების წარმოების საკითხი.

25 დეკემბრისათვის 134 ტონის
ნაცვალად წარმოებულა 145
ტონა რძე, სახელმწიფოს 124
ტონის მაკერ მიყვია 126
ტონა რძე, ყოველდღეურად და-

გებული აქვთ სენაკი 110 ტონა,
სიღისი 350 ტონა. მაგრამ იმის
გამო, რომ მშენებელთა ორგანი-
ზაციამ დროულად ვერ უზრუნვე-
ლყო სსილოს ტრანსპორტის
გადახურვა ღია ცისქვეშ მყოფი
წყინანი საკვების ხარისხის
შენარჩუნება საფრთხის ქვეშაა.
ერ მოხერხდა ადგილზე ჩაღისა
და თვის დამზადება (იგი მოს-
ახლეობამ ჩაიბარა). კოლმეურ-
ებობა იმუშავებულია შემოიტ-
ანოს ძვირად ღირებული ნემჭა,
რაც თავისებურ. დას დასავს-
წარმოებული პროდუქტის თვი-
თლიანად უნდა

მაგისტრის საწარმო მიყვია
ბა 20ს-250 კილოგრამი რძე.
ფერმში, რომელიც ნახეარს
წელია გადავიდა ახალ ხანაში,
წლებს მანძილზე მუშაობენ გა-
მოცდილი მეცხოველეები: ნინე-
ლი, სულიკო დაოსელიძე,
ზინა პირველი, ყორკი ჯაბუა.
მუხრან ნაჭყებია, გული ჯიქია
და სხვები რომელთა მონაწილე-
ობა შრომამ განაპირობა დავა-
ლებების გადაძებებით შესრულე-
ბა.

იმისთვის, რომ უფროდად
გამოაწამოთ პირუტყვი მობარ

კანონის კომენტარი

სახელმწიფო გარკვეულ მატერიალურ დახმარებას უწევს, ორსულ ქალებს, მრავალშვილიან და მარტონელა დედებს, მაგრამ, სამწუხაროდ, რაც ამ მიმართებით დღემდე კეთდება, ძალიან ცოტაა.

საქართველოში ყოველთვიურ სახელმწიფო დახმარებას იღებს 18994 მრავალშვილიანი და 12765 მარტონელა დედა, თუმცა დახმარების ოდენობა იმდენად მცირეა, ხშირად ხსენდება კი უხერხულაა. პარონების ახლად ავადება, მრავალშვილიანი ოჯახების ყოველდღიური ყოფის უგულვებელყოფა, სხვა რა შეიძლება ეწოდოს იმას, როცა ქალს, მეოთხე შვილის შექმნისას ყოველთვიურ დახმარება 4 მანეთის ოდენობით ენიჭება, ხოლო მეათე, მეორეობით და შემდეგ შვილებზე მხოლოდ 15 მანეთი, ისიც ბავშვების 3 წლის შესრულებამდე.

მარტონელა დედებს სახელმწიფო დახმარება ენიჭებათ იმ შემთხვევაში, თუ არ იმყოფებიან რეგისტრირებულ ქორწინებაში, დახმარების მოწოდებაში არ არსებობს ჩანაწერი ბავშვის მამის შესახებ, ან ჩანაწერი ბავშვის მამის შესახებ მამის თანხმობის გარეშე, დედის მითითებით.

მარტონელად ითვლება ქალი, რომელიც ერთ ოჯახად არ ცხოვრობს ბავშვის მამისთან და არ ეწევა საერთო მეურნეობას, ჭრეტობით მოქმედი კანონით მარტონელა დედებს დახმარება მიეცემათ თითოეულ ბავშვზე თვეში 20 მანეთის ოდენობით.

აღსანიშნავია, რომ 1990 წლის 1 დეკემბრიდან როგორც

მრავალშვილიანი, ისე მარტონელა დედებს აღნიშნული დახმარება გაეზარდება თვეში 25 მანეთამდე თითოეულ შვილზე, რაც ოდნავ მაინც გააუმჯობესებს აღნიშნული ოჯახების ეკონომიკურ პირობებს.

კანონის თანახმად ყველა ორსულ ქალს ეძლევა შევსება ორსულობისა და მშობიარობის გამო 112 კალენდარული დღის ხანგრძლივობით, აქედან მშობიარობამდე 58 და მშობიარობის შემდეგ 54 დღე. არანორმალური მშობიარობის, ან ორი და მეტი შვილის შექმნის შემთხვევაში მშობიარობის შემდეგ ქალს მიეცემა შევსება 70 კალენდარული დღის ხანგრძლივობით.

ქალებს, რომლებმაც იშვილეს ბავშვები უშუალოდ სამშობიარო სახლიდან, შევსება ეძლევათ შვილად აყვანის დღიდან, მაგრამ არაუმეტეს ბავშვის დაბადებიდან 58 დღის ვახლამდე პერიოდისათვის.

სულ ცოტა ერთი წლის საერთო სტაჟის მქონე მომუშავე დედებს, აგრეთვე წარმოების მოწყვეტით მოსწავლე ქალებს ნაწილობრივ აღუნაღურებდათ შევსება ბავშვის მოსავლელად, ხანამ იგი წლიანბევრის ვახლამდე.

ეს შევსებები ანაღურდება თვეში 50 მანეთის ოდენობით ქვეყნის შორეული აღმოსავლეთის, ციმბირისა და ჩრდილოეთის რაიონებში და 25 მანეთით თვეში

დანარჩენ რაიონებში.

სასიხარულოა, რომ 1991 წლის 1 იანვრიდან შემოღებული პირობების მქონე ქალებს დახმარება ბავშვის მოსავლამდე მისი წლიდან იწყება 70 მანეთის ოდენობით, ხოლო არამომუშავე ქალებს (რომელთაც დღეს საერთოდ არ ეძლევათ დახმარება) — 25 მანეთის ოდენობით.

მომუშავე ან წარმოების მოწყვეტით მომუშავე ქალებს ეძლევათ ერთდროული დახმარება 50 მანეთის ოდენობით. პირველი შვილის გარეშისა და 100 მანეთი მეორე და მესამე შვილის დაბადებისას. ამასთან თუ დედას შეეძინა ტყუპი შვილი, ერთდროული დახმარების სახით ეძლევა თითოეულ ბავშვზე 100-100 მანეთი.

კანონით გათვალისწინებულია რიგი სხვა შედგომები, რაც ბავშვიან ოჯახებს და 20 წლამდე ასაკში ახალდაქორწინებულებს მეტ უპირატესობას აძლევს სახელმწიფო საცხოვრებელი ფართობის მიდებების გარდა ამისა, თუ 20 წლამდე წყვეტით მომუშავე ქალებს დაქორწინებულ მეუღლეებს ჰყავთ ერთი ბავშვი მაინც და მეუღლეთა შორის რომელიმეში, ორგანიზაციაში ან კოლმეურნეობაში მუშაობის არანაკლებ 3 წლის შრომის სტაჟი და სამუშაო ადგილზე ხანიათ-დაღებიათ, საბინაო-

საყოფაცხოვრებო პირობების გაუმჯობესების მიზნით შეუქმნილი მხარდებლობა 1500 მანეთამდე უპროცენტო ხესხით 3 წლის ვადით. თუ ახალდაქორწინებულ ახლა მეუღლეს შექმნილი მეორე შვილი, ვალის დასაფარავად ჩეთვლებათ 200 მანეთი, ხოლო მესამე შვილის შექმნის შემთხვევაში 300 მანეთი.

გასული წლის 1 დეკემბრიდან უხელფასო შევსებების ხანგრძლივობა, რომელიც მომუშავე ქალს შემოღებულ თარიღამდე შვილის მოსავლელად ეძლევა ბავშვის წლიანბევრის შესრულებამდე—განარდაც 3 წლამდე, აქედან ნაწილობრივ უსაინო შევსება, როგორც უკვე აღვნიშნეთ, 25 მანეთით თვეში, კვლავ ბავშვის წლიანბევრის შესრულებამდე გაიცემა, ხოლო დანარჩენი უხელფასოდ, ისე, რომ ეს პერიოდი დედას ეთვლება როგორც უწყვეტ ისე სხეციალობით მუშაობის სტაჟად.

შეუძლებელია არ აღნიშნოს რომ დედათა და ბავშვთა პირობების გაუმჯობესების საქმეში უკანასკნელ წლებში დიდი წვლილი შეაქვს საქართველოში შექმნილ დემოგრაფიულ საზოგადოებასა და ბავშვთა ფონდს, რომლებიც მატერიალურ და მორალურ მხარდაჭერას არ აკლებენ ბავშვიან ოჯახებს. მათი დიდი მოწოდება და ძალისხმევა იმაშიც, რომ მიმდინარე წელს დაწესდა

„ქართლის დედის“ სახელით წარდება.

დედათა და ბავშვთა სოციალური უზრუნველყოფის საქმეში უკვე თავისი მემდინი სიტყვა თქვა რამდენიმე შემადგენელი კომპრატინგატ. მიხილავსა და გოგონაშვილის სახელობის პედაგოგიურ სასწავლებელთან არსებული ახალგაზრდული კლუბი „სიციტო.“ გოგონების თაოსნობაც, რომლებიც ყოველდღე უზაროდ უდიდეს მამიდ პარობში მყოფ ზოგიერთ მრავალშვილიანი ოჯახებს ბავშვებს, მაგრამ რომდენ დიდიც არ უნდა იყოს საზოგადოებრივი ორგანიზაციებისა და ცალკეული პიროვნებების ზრუნვა, ეს საქმეს ვერ უშველიან თუ სახელმწიფომ არ გამოახა შესაძლებლობა ბავშვიანი ოჯახების სოციალური უზრუნველყოფის გასაუმჯობესებლად, საქართველოში გაზარდოს დაუყოვნებლივ გაზარდოს მცირეშვილიანი ოჯახებისათვის აქამდე დაწესებული ყოველთვიური დახმარების, რომელიც თვეში კვლავ 12 მანეთის ოდენობით ინიშნება, დაწესდეს დამატებითი შედეგით მრავალშვილიანი და მარტონელა დედებისათვის და სხვა მრავალი, ვინაიდან გუჩქარობთ არ არსებობს უფრო დიდი საქმე, ვიდრე ჩვენი ხელისუფლება დღეს—რომელიც თაობის დიკსუფლად აღზარდა.

ირინე ლლონტი,

საქართველოს სოციალური უზრუნველყოფის სამინისტროს სარეგისტრაციო-მეთოდური მუშაობისა და პროპაგანდის განყოფილების უფროსი.

მიურატები სამეგრელოში

სოფლის მეურნეობის გარდა მიურატები ბევრ სხვა სფეროშიც საქმიანობდნენ. ყურადღებას იქცევს მათი დაინტერესება რეგიონის ბუნებრივი სიმდიდრებით.

მიურატებს უწარმოებიათ ტყვის მადნის ლაბორატორიული გამოკვლევა ქუთაისში პროფესორ ვ. ო. შავგულიძის ლაბორატორიაში (იხ. დოკ. №8769). სამურაყანოს ტერიტორიაზე მადნეულისა და ცარცის ქერების გამო ხელშეკრულება გაფორმებულია მის აღმოჩენას. ნახურჯაიანთან (დოკ. №8764) მსგავსი ხელშეკრულება დაიდოდა არქივში პრინცესა ანტუანეტა მიურატსა და ვინმე ალშობაის შორის სვანეთში ტყვია-ვერცხლის საძიებო სამუშაოებთან დაკავშირებით (დოკ. №8782, 8766, 8784). ერთ-ერთ სახტოში ჩანს შავგულიძის ლაბორატორიის ანალიზის შედეგები მასალაზე სპილენძის შემცველობის შესახებ (დოკ. №8789). ამგვარი საძიებო სამუშაოები წარმოებდა როინ-ცხენისწყლის სანაპიროებზეც და სხვა.

დადიან-მიურატები ზომებს იღებდნენ ხე-ტყით მდიდარი ადგილების ასათვისებლად. 1907 წელს პრინცესა სლომე დადიან-მიურატის დედალებით ტექნიკ ქალაქის შეუდგენილი გზების გაყვანის პროექტი სპილენძის მახლობელი ქვების ტყის მასივების ექსპლოატაციის

გასაადვილებლად. რუსეთიდან და საზღვარგარეთიდან საქონლის შემოტანის ანგარიშების განაღდებას და საერთოდ იმპორტ-ექსპორტთან დაკავშირებულ ფინანსურ ოპერაციებს მიურატები უშეაყრებად ვოლგა-კამისა და აზოვ დონის კომერციული ბანკების მეშვეობით აწარმოებდნენ, რომელთა ცენტრები პეტერბურგში იმყოფებოდა, ხოლო განყოფილებები — თბილისში და სააგენტოები — ქუთაისში.

მიურატები სასოფლო-სამეურნეო იარაღებს და ქარხნულ მოწყობილობებს იმდენდნენ თბილისში აუფერძანის და ქუთაისში პეიკაროვისა და ყუფარაძის საწყობ-მალაზიებში. ქუთაისიდან, ბ. ს. კურცხალას კომერციული ტიპოგრაფიიდან მოქმედებდა ქაღალდები და საქმეთა წარმოების სხვადასხვა ნივთები (დოკ. №8561-8567, 8520-8526). საგალანტერიო საქონელს და სასურსათო პროდუქტებს ასევე ქუთაისში იმდენდნენ მეორე გილიის ვაჭრების ძმების ფინანსებისა და კ. ქებაძის მალაზიებიდან (დოკ. №8123-8124). ქუთაისი კი მარაგდებოდა უმთავრესად ვარდის შემოქმედის საქონლით. სალს. ნოში არსებულ კოლექციის

რატოული საზოგადოება „ეკონომია“, რომელიც აწარმოებდა სხვადასხვა სახის საყოფაცხოვრებო დაწინაურების საქონლის რეალიზაციას (დოკ. №8727). არის მრავალი მიმოწერა და ურთიერთ ანგარიშები ქუთაისის საკრედიტო ამხანაგობასთან. ბევრი რამ მიურატებს უშუალოდ

წერილი მიუხიდე

ლოდ საფრანკეთიდან ჩამოქონდათ ან სხვა ქვეყნებიდანაც გამოიწერდნენ (იხ. პარიზული ფირმის ანგარიში, დოკ. №9041). დადიან-მიურატები მარტონელად აღვილობრივი ცხოვრებით არ იზღუდებოდნენ, მათ ურთიერთობა მქონდათ იმ დროის გამოჩენილ მოღვაწეებთან. თვალყურს ადევნებდნენ ქვეყნის სხვა რეგიონებში მიმდინარე პროცესებს. კურსში იყვნენ სიახლეებისა, მაგალითად არქივში მოიპოვება მიმოწერები შუა აზიაში, ნავთობის საძიებო სამუშაოებთან, ლაკოვიტობით, შემოუნიხავო გაზეთიდან ამოწერიც კი ამს შესახებ (დოკ. №8961-8966, 8968).

არქივში დაცულია საზღვარგ-

ართის ქვეყნების რუკები, ქალაქების გეგმები. აქვთ თეატრალური პროგრამები (მათ შორის „ოდიპოს მეფის“, „ფაუსტისა“ და სხვა). აგრეთვე — მრავალი ეგზემპლარი გაზეთებისა. შემონახულია გაზეთ „ქველის“ 1898-1899 წლების ნომრები.

ვახსიათებთ რა სამეგრელოში სალომე და აშილ მიურატების და მათი შვილების საქმიანობას აღვნიშნავთ, რომ ისინი უპირველესად მამულების მფლობელები იყვნენ, რომლებიც ეგრეთწოდებული სახადლო მიწებიდან, დროებით ფლდებულ გლეხებისაგან შემოსავლებს იღებდნენ ფულით და ნატურით მიწისარგებლობისათვის, რაც ჩვენი წინაწერილებიდან შეიძლება მოგხსენება. დრო იყო ისეთი, როცა თავდაზნაურობა ყველა პრივილეგიით სარგებლობდა, მშრომელი გლეხობა იჩაგრებოდა, რადგანაც მიწა მათ საკუთრებაში არ იყო. გლეხი მიწის მესაკუთრე მასინ ვახლდებოდა თუ მიწის პატრონისაგან მის ამოსყიდვას შესძლებდა.

ამასთან ერთად უნდა აღვნიშნოთ, რომ დადიან-მიურატ-

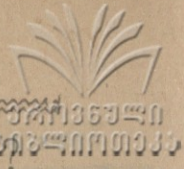
ბის საქმიანობას გააჩნდა სახარებლო მხარეებიც. მათ ხალხში, კეადუშისა და რიყში სანაშუალო მეურნეობები მოწყობეს. ეს მეურნეობები, როგორც ვწერდით დაქორწინებულ შრომარე იყო დაწყობებული, თვითონაც როგორც ვაღმრეველები ცოლ-ქმარი თავისი შუილებით არც თუ იშვიათად ფიციურადაც შრომობდნენ და ამით მისამად მაგალითსაც უჩვენებდნენ გარშემო მყოფთ.

ობიექტურად მიურატებმა ხელშეწყობა-მეღწეობისა და სოფლის მეურნეობის სხვა დარგების განვითარებას, შემოიტანეს უცხოეთის ტექნოლოგია და პლანტაციების მოვლის მოწინააღმეთოდები, გაიყვანეს გზები, აგებდნენ შენობებს, ხელს უწყობდნენ მიწისპრობას, რეგიონში წარმოიჩინდნენ ეგრეთწოდებული კულტურას. მათი საქმიანობის სხვა დადებითი მხარეებზე წვეწს წერილებში ვადავგა ვეცნოდა საუბარი.

ჩვენი თბრობა ამით არ დაშთავრებულია. არქივიდან გამოვღენილი მასალების კვლამაზე უფრო მოვიანებით იგი გაგრძელდება.

მამანტი პაპიკორი,

ზუგდიდის სამეცნიერო ცენტრის — ისტორიული მუზეუმის წამყვანი მეცნიერ-თანამშრომელი.

გუგუნილის გავით „ოლიშის“ რადიოსტორის

რადიოსტორი ამასწინათ მიიღო კომპლექტური წერილი, რომელიც საბჭოთა ცენტრისგან მითითებული მითითებით...

ინფორმაცია ჯ. ზუგდიდის საბავშვო საკლასო სადგურის შექმნის შესახებ

ბოლო დროს ჯ. ზუგდიდის საბავშვო საკლასო სადგურის შექმნის შესახებ ინფორმაცია მოვიპოვეთ...

ხელისუფლება და საბავშვო საკლასო სადგურის შექმნის შესახებ ინფორმაცია მოვიპოვეთ...

რესპუბლიკის რადიოსტორის რადიოსტორის რადიოსტორის რადიოსტორის...

მა პირველი მთლიანად გვიანდელი და ვ. ზირიბა ამ წლის 20 დეკემბრის გავით „ოლიშის“ გამოქვეყნებულ წერილში...

არ იყოლება. გამოქვეყნებული მანეთიან საქონელს ორმოცემა მოკვდიან, თუ უნდათ—სამაგად...

კომპლექტური ავტოსკოლა „მეხსენა“

იღებს მსურველებს, მსუბუქი ავტომობილის მძღოლთა მოსამზადებლად...

წილობრივ თანხასაც გავიღებ

მამდინარე წლის 18 ოქტომბერს გავით „ოლიშის“ ფურცელზე გამოქვეყნებული იყო პუბლიკაცია „მეგრული ჯიშის ცენზა შევლას თხოვს“...

ცენზი დიდ როლს ასრულებდა მეგრული კაცის ცხოვრებაში, მას გარკვეული ადგილი ეკავა სპორტშიც...

თუ საქმე დადებითად გადაწყდება მინდა „ოლიშის“ მკითხველებს ონარიის მეურნეობის კომპლექტის სახელით ვაუწყო...

ზუგდიდის ავტოსკოლა 2088-ის აღმინისტრაცია და მუშა-

მოსამზადებლები პენსიულ ვაცლებზე რა ამავე ავტოსკოლის პროფკომიტეტის თავმჯდომარეს მარია ატანასის ასულ ანტონის (რომელიც 1956 წლის 1 იანვრიდან დაუღალავად იღვწოდა ავტოსკოლის წინსვლისათვის)...

დედა ლამპირა, მამა გიგა და შვილები

ბაბულები ანხორ კითხაძე, ბიჭოც გარდავა, მამიდა ნინო დეიდა ლარისა, ბიცილა ნინო დეიდა, ბიძები მერაბ ჩახაიძე, ბორის წერეთელი, ბიძაშვილები, მამიდაშვილები და ახლო ნათესალები იყვნენ...

მეუღლე ბუხუტი, შვილები მადონა, ჯემბერი, დალი, სიმე

ბუხუტი, შვილები მადონა, ჯემბერი, დალი, სიმე კორტე დარასკოლა, შვილიშვილი ელენე, დები: ქსენია, ანტისა, ძემები: ვარლამი, დედა მესხიები, რომლებიც ვალიდა, შურა, ლუბა, ცილა, დარეჯანი, გული, ნუცა, დედა ნუცა დეიდა, ნახულები ინდოკო, პოლიკარტე, სიმეები ქუციკო ყორშია, ჩეჭერი ნინო, დიშვილები, დედაშვილები, მამიდაშვილები, ახლო ნათესალები იყვნენ...

რედაქტორი აბ ზანტურიცა

მეუღლე ბუხუტი, შვილები: ნონა, მოგელი, დემურ ჯუგუ, ძაბა, სიმეები: გენო ქორთა, პიმე მიქანე, რძალა მია ბულია, შვილიშვილები: ჯონი, ჯენი, ჯუნა ქორთა, ნინო, თამუნა როგაგვი, ძმისშვილები: კანდილო, ჯამბულა, ჯემალი, გიგა, ნანი, ლილი ნერო, მანანა როგაგვი, ცოლისძევი, ცოლძემები, ბიძაშვილები, მამიდაშვილები, დედაშვილები, იყვნენ...

შვილი ნორა, სიმე მიშკო კითხაძე

შვილი ნორა, სიმე მიშკო კითხაძე, მამიდა ვალიკო, მუღებო გუგუშა, ბუცა, მერი პაპასკირები, რომლებიც გუგუშა, შურა, ცუცა, მამიდაშვილები: სულიკო, ივარო, დარეჯანი, ავთანდილ, ზურაბო პაპასკირები, ბიძაშვილები, მამიდაშვილები, ახლო ნათესალები იყვნენ...

დედა მერა, მამა ბიჭოც, მამა ბადრი

დედა მერა, მამა ბიჭოც, მამა ბადრი, და ნანი ნარმანიები, სიმე ავთანდილი, დიშვილი ილუშა გაჩეჩილაძეები, ბიძის ვალიკო, დეიდა ბაბუცა გაბისო ნუბი, ბიძაშვილები რომანი, ვალერი სულხანი გაბისონიები, დედაშვილები მანანა, მანონი, ქეთინო ლაგვილია, ახლო ნათესალები იყვნენ...

მეუღლე ბუხუტი, შვილები მადონა, ჯემბერი, დალი, სიმე

მეუღლე ბუხუტი, შვილები მადონა, ჯემბერი, დალი, სიმე კორტე დარასკოლა, შვილიშვილი ელენე, დები: ქსენია, ანტისა, ძემები: ვარლამი, დედა მესხიები, რომლებიც ვალიდა, შურა, ლუბა, ცილა, დარეჯანი, გული, ნუცა, დედა ნუცა დეიდა, ნახულები ინდოკო, პოლიკარტე, სიმეები ქუციკო ყორშია, ჩეჭერი ნინო, დიშვილები, დედაშვილები, მამიდაშვილები, ახლო ნათესალები იყვნენ...

დედა ანიკო, მამა დავით, და შვილები

დედა ანიკო, მამა დავით, და შვილები: გურამი, მერაბი, ნინო, დები: ბებეშა, ფუფა, მამა უშანგი თორა, სიდდერო მიხია ბოხუა, რომლებიც ლუნი თორა, თამარიკო კობიძე, სიმეები: იპოლიტე კორკულია, გოგი ბოღენია, შვილიშვილები: რამაზი ხატია, ანი ლურჯაიები, გიორგი ხუფენია, ცოლისძევი: თოთოშა, ვალია ბოხუბი, ბიძაშვილები: გიგი ლურჯაი, დავითი, ლერი, ანზორი, ცილა, ნორა კარაკხელები, ლავრენტი, ყორე ქორჩვილები, დედაშვილი ინდიკო ენუქიძე, ძმისშვილები, დის-შვილები, ახლო ნათესალები იყვნენ...

მეუღლე ყინარა, შვილები: ნონა, მოგელი, დემურ ჯუგუ

მეუღლე ყინარა, შვილები: ნონა, მოგელი, დემურ ჯუგუ, ძაბა, სიმეები: გენო ქორთა, პიმე მიქანე, რძალა მია ბულია, შვილიშვილები: ჯონი, ჯენი, ჯუნა ქორთა, ნინო, თამუნა როგაგვი, ძმისშვილები: კანდილო, ჯამბულა, ჯემალი, გიგა, ნანი, ლილი ნერო, მანანა როგაგვი, ცოლისძევი, ცოლძემები, ბიძაშვილები, მამიდაშვილები, დედაშვილები, იყვნენ...

05 დეკემბერი 1957 რადიოსტორის მისამართი: ჯ. ზუგდიდი მერაბ კოსტავას ქ. № 52 ტელეფონები: რედაქტორის 2-21 80 რედაქტორის მოადგილის 2-21 78 მშრომელთა წარმომადგენლის 2-21 19 კორექტორის 2-47 00

საქ. ბეჭდვასახეობის ზუგდიდის სტამბა, მერაბ კოსტავას ქ. № 52, ტელეფონი 2 23 07 ტირაჟი 22000